

نگاه بیرون

زندگی زیر سایه داعش

● «بشری محمد»، دو سال پیش در زادگاهش موصل ازدواج کرد و بهار گذشته کودکش را به دنیا آورد اما از نظر دولت عراق او مجرد بوده و فرزندی هم ندارد. بشری یکی از هزاران عراقی است که از حکومت داعش رها شده است. آنها بیش از دو سال تحت حکومت داعش زندگی می‌کردند و حالا دچار یک بن‌بست حقوقی شده‌اند زیرا دولت عراق سند ازدواج آنها و حتی گواهی تولد فرزندشان را که داعشی‌ها صادر کرده‌اند، قبول ندارد. دولت عراق اکنون مشغول محوکردن میراث اداری داعش بعد از پس‌گرفتن اراضی تحت کنترل آنهاست. گروه داعش تابستان سال ۲۰۱۴ موفق شد بر بخش‌های زیادی از عراق مسلط شود. در یک دادگاه موقتی که در داخل مجموعه‌ای از کانکس‌ها در اردوگاه پناه‌جویان «خازر» نزدیک موصل تشکیل شده، کارمندان دولتی تلاش زیادی می‌کنند تا گواهی‌هایی را که خلافت داعش صادر کرده به اسناد رسمی دولت عراق تبدیل کنند. بشری که ۲۰ سال دارد، می‌گوید: «ما اینها را تغییر می‌دهیم تا احساس کنیم دوباره یک شهروند عراقی شده‌ایم؛ دولت داعش دولت نبود. دولت این است.» با وجود خشونت و ممانعی که دولت داعش به همراه داشت، زندگی در موصل و سایر مناطق تحت کنترل افراط‌گرایان به شکلی طبیعی ادامه داشت و ازدواج، تولد، طلاق و مرگ مثل همیشه در جریان بود. خارج از این دادگاه پناه‌جویان عراقی اسناد داعش را به‌عنوان دلیلی نه‌فقط برای تغییر وضعیت‌شان، بلکه به‌عنوان شاهدهی بر بوروکراسی پیچیده‌ای در دست گرفته‌اند که افراطی‌ها در چارچوب طمع‌ورزی‌های خود برای داشتن خلافتی بر کل مسلمانان به وجود آورده بودند. قاضی خالد الشمری که لباس و کراواتش با کابین ساده‌ای که در آن می‌نشیند تناقض دارد، می‌گوید: «ما کارهای داعش را قبول نداریم. ما قضات شرایط اضطراری هستیم مثل پزشکان اورژانس. این یک شرایط استثنایی است».

مشکلات هویتی

یکی از مشکلات مهم هویتی این است که اکثر کسانی که در اثر جنگ گریخته‌اند، شناسنامه ندارند، زیرا مقامات منطقه کردستان –که این اردوگاه در آنجا قرار دارد- به دلایل امنیتی شناسنامه‌های آنها را گرفته‌اند. مسائل مربوط به طلاق یک چالش ویژه به حساب می‌آید، زیرا قوانین عراقی می‌گوید برای پایان‌دانی به یک ازدواج باید زن و شوهر هر دو حضور داشته باشند اما بسیاری از زوج‌های تحت حاکمیت داعش با ورود نیروهای عراقی، هرکدام به یک طرف گریختند. به گفته قاضی شمری، تدابیر مربوط به ثبت متوفیات به شکلی خاص و قطعانه صورت می‌گیرد تا مردم نتوانند از این هرج‌موج سوءاستفاده کنند. یا شناسنامه‌های قلاهی و اسناد فوت دروغین درست کنند تا به این وسیله بتوانند از عدالت گریخته و میراثی را طلب کنند که مستحق آن نیستند. «مروه سالم»، نیز با مشکلات زیادی روبه‌روست. او سعی می‌کند فوت پدرش را که می‌گوید به‌دلیل همکاری با نیروهای امنیتی کردستان به دست داعش کشته شده ثبت کند. نیروهای مسلح داعش جسد او را در کنار روستایی که در نزدیکی موصل ساکن بودند، انداختند و تنها به خانواده‌اش سندی مبنی بر تأیید فوت او دادند. حال پیش از آنکه مقامات عراقی فوت او را تأیید کنند، مروه باید موضوع را به دادگاه دیگری ارجاع دهد که سروکارش با مسائل تروریستی است و در شهر دیگری واقع است. اما کسانی که در داخل اردوگاه زندگی می‌کنند به هیچ‌کس اجازه ترک آنجا را نمی‌دهند. ابوالعباس (۲۲ساله)، بعد از گذشت یک دوره کوتاه از تسلط داعش بر موصل ازدواج کرد اما او به جای اینکه به دادگاه وابسته به تشکیلات داعش برسد از یک روحانی خواست بر مراسم ازدواج‌شان نظارت کند. او حتی درباره اقدامات داعش همسایه‌اش را فریب داد اما بعد رازش برملا شد و به‌همین‌دلیل از سوی تدروها مورد شمات قرار گرفت و شلاق خورد. بعد از آن ابوالعباس از ترس رسوایی‌اش به دادگاه وابسته به داعش رفت؛ جایی که قاضی ابتدا و پیش از امضای سند ازدواج شاخص او را نسبت به اسلام مورد آرایش قرار داد. ابوالعباس می‌گوید: «تنها راه ممکن همین بود». او می‌افزاید حالا باید همه در برابر یک کانکس صف بکشند تا ازدواج‌شان را دوباره ثبت کنند. این یک روند اساسی است و روحانیون به جای استفاده از ابزارهای دیجیتال‌سازی هنوز از قلم و کاغذ استفاده می‌کنند. در یکی از کانکس‌ها یکی از کارمندان اسامی را وارد یک پرونده کاغذی می‌کند که روی جلد آن نوشته شده است «گامپیوتر». قضات و کسانی که با او همکاری می‌کنند، امیدوارند با پیشروی نیروهای عراقی، در یک مدت کوتاه بتوانند دوباره به موصل برگردند. دو سازمان غیردولتی از جمله «شمع» سوئی که در منطقه کردستان واقع در شمال عراق فعالیت می‌کند و «شورای پناه‌جویان» نوروزی با این قضات همکاری می‌کنند. به نسبت زوج‌هایی که برای نخستین‌بار ازدواج‌شان را ثبت می‌کنند فقط از آنها اثر انگشت گرفته می‌شود و بعد آنها را به اتاق دیگری در کابین دیگری فرامی‌خوانند. در آنجا قاضی پشت یک میز پلاستیکی نشسته و دو شاهد هم در کنار او حضور دارند. قاضی از تاریخ تولد و ازدواج‌شان و نیز بهای مهریه‌ای که قرار است به همسر داده شود، می‌پرسد. سپس دو زوج به اردوگاه می‌روند و منتظر می‌مانند تا اسناد عراقی‌شان تکمیل شود؛ اسنادی که به موجب آنها مدارک داعش باطل شده و آنها می‌توانند زندگی تازه‌ای را شروع کنند.

منبع: رویترز عربی

صدور یک فرمان اجرائی تازه؛ این احتمالاً واکنش دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری تازه‌کار ایالات متحده، به حکم دادگاه تجدیدنظر در استمرار تعلیق فرمان منع ورود شهروندان هفت کشور عمدتاً مسلمان است که همین ابتدای کار، توان و اختیار اجرائی او برای عمل به وعده‌های جنجالی‌اش را به چالش کشیده است. چهل‌ونهمین رئیس‌جمهور آمریکا که جمعه‌شب گذشته در مسیر پرواز هواپیمای اختصاصی‌اش به فلوریدا برای گذراندن تعطیلات آخر هفته، از اطمینان خاطرش به پیروزی نهایی در دعوی حقوقی به‌پاشده پیرامون فرمان اکنون معلق‌شده مهاجرتی‌اش خبر داده، مدعی شده کاخ سفید گزینه‌های متنوعی برای اجرائی شدن قانون منع ورود شهروندان مسلمان هفت کشور و همچنین تعلیق موقت برنامه مهاجرتی ایالات متحده دارد؛ گزینه‌هایی که یکی از آنان صدور فرمانی تازه است. ترامپ که در پاسخ به پرسش خبرنگار همرا، گفته ممکن است تدابیر قانونی جدید به دلیل لزوم سرعت‌بخشی در تقویت تدابیر امنیتی، همچون بار اول، در لفاف فرمانی اجرائی اعمال شوند، از احتمال صدور فرمانی جدید با اصلاحاتی جزئی، اما شاخص نسبت به نمونه اول در روزهای آتی، دوشنبه و سه‌شنبه، خبر داده است؛ اقدامی که آشکارا مؤید تمامی زمه‌های پراکنده درباره تمایل‌نداشتن دولت برای ادامه دعوی‌ای حقوقی در دادگاه عالی قانونی اساسی آمریکاست. با وجود ادعای پیشین شخص رئیس‌جمهور که بلافاصله پس از رای مخالف دادگاه

جهان

ترامپ از احتمال صدور یک فرمان مهاجرتی جدید خبر داد

دعوا از سر

فدرال سان‌فرانسیسکو در روز پنجشنبه، بر پیروزی حتمی خود در دادگاه عالی تأکید کرده بود، جمعه‌شب یکی از مقامات کاخ سفید اعلام کرده ترامپ تصمیم گرفته تا پرونده را به دادگاه عالی نفرستد. این مقام که نامش فاش نشده، در گفت‌وگو با خبرنگاری رویترز اظهار کرده دولت اگرچه درخواست استیناف خود را به دادگاه عالی نمی‌فرستد، اما هم‌اکنون با تمام قوا در حال بررسی تمامی گزینه‌های موجود در نظام قضائی کشور است تا مفاد فرمان موردنظر را به اجرا درآورد. تنها دقایقی پس از انتشار این سخنان بود که واشنگتن‌پست نیز به نقل از رنس پریوس، رئیس دفتر کاخ سفید، از بررسی گزینه‌های موجود در نظام قضائی آمریکا، از جمله سازوکار دادگاه عالی قانون اساسی از سوی دولت خبر داد. در حقیقت، حکم روز پنجشنبه حوزه نهم دادگاه تجدید نظر در سان‌فرانسیسکو تنها بر درستی تصمیم قاضی جیمز روبرات در تعلیق موقت فرمان مهاجرتی رئیس‌جمهور صحه گذاشته و این فرصت را برای ترامپ فراهم کرده تا با کناره‌گیری از این نزاع، روی آن دست دعوی حقوقی تمرکز کند که مدعی مغایرت فرمان اجرائی‌اش با قانون اساسی

عکس: AFP

اگر از تویت متقابل هیلاری کلینتون، نامزد دموکرات و رقیب شکست‌خورده‌اش در انتخابات اخیر، بگذریم که مختصر و مفید، رای هر سه قاضی دادگاه تجدیدنظر و سه حکم پیاپی علیه فرمان مهاجرتی‌اش را به ساکن کنونی کاخ سفید متذکر شده، باقی دموکرات‌ها نیز رای دادگاه استیناف را پیروزی دستگاه دموکراتیک توازن قوا در ایالات متحده دانسته‌اند. از آن جمله می‌توان به جو کراولی، رهبر اقلیت دموکرات مجلس نمایندگان اشاره کرد که رای دادگاه را شکستی بسیار بزرگ برای دولت و البته تنها سرآغاز مقاومت دستگاه قضائی در برابر زیاده‌روی‌های ترامپ دانسته است؛ رئیس‌جمهوری که احتمالاً در دادگاه عالی صرفاً با یک پرونده سروکار نداشته و باید پاسخ‌گوی موجی از دعوی و شکایت‌نامه‌های حقوقی از سوی جامعه مدنی و قضائی آمریکا باشد. شکایت‌نامه کانون وکلای ایالت ویرجینیای یکی از این چالش‌هاست که دولت را به نقض قانون اساسی و خصوصاً با مسلمانان متهم کرده است؛ چالشی که به گفته سخنگوی دادستان ویرجینیا، می‌تواند یکی از جامع‌ترین و جدی‌ترین شکایت‌ها علیه تبعات غیرقانونی فرمان اجرائی ترامپ در دستگاه قضائی آمریکا باشد. انتظار می‌رود دادگاه منطقه‌ای واشنگتن که برای اولین‌بار حکم تعلیق فرمان مهاجرتی را صادر کرد، در فرایندی که شاید ماه‌ها به طول انجامد، همچنان پندیری شکایت‌نامه‌های مدنی و دادستانی باشد تا در نهایت تصمیم نهایی خود درباره ارزیابی قانونی این فرمان را اعلام کند.

نیروهای دولتی سوریه و شورشیان تحت حمایت ترکیه به مقر اصلی داعش در استان حلب رسیدند

گسیل به الباب

طبق آمار ارائه‌شده از سوی خبرگزاری دوغان از ابتدای ورود نیروهای ترکیه‌ای به سوریه در ماه آگوست ۶۶ سرباز ترکیه‌ای کشته‌شده‌اند.مچنین ارتش ترکیه در بیانیه‌ای اعلام کرد که در حمله روسیه به یک پایگاه در نزدیکی شهر الباب سوریه که احتمال می‌رفت متعلق به داعش باشد، سه سرباز ترکیه‌ای به اشتباه کشته شده و ۱۱ نفر دیگر زخمی شدند. به گزارش رسانه‌های ترکیه که به خاطر نگرانی پوتین به خاطر کشته‌شدن نظامیان ترک در این حمله عذرخواهی کرده است، طبق بیانیه ارتش ترکیه، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، تماس تلفنی با رجب طیب اردوغان، همتای ترکیه‌ای خود داشته و «اندوه خود را به دلیل این رخداد ابراز کرد» و به اردوغان تسلیت گفته است. درهمین‌حال کرملین نیز این حادثه را تأیید و تأکید کرد که سربازان ترک در حمله جنگنده‌های روسی در صبح پنجشنبه به شهر الباب به اشتباه کشته شدند.

آماده‌باش داعش برای «جنگ خیابانی» دررقه

از سوی دیگر و هم‌زمان با پیشروی نیروهای «سوریه دموکرات» در اطراف

بیدارشدن آسیا و گرایش‌های ناسیونالیستی و جهان‌گرایی که آمریکا را نسبت به گذشته مستقل کرد. بر مبنای همه این حوادث و پیامدهای بعدی آن بود که گولدریک منبوعه‌ای از پرسش‌ش‌ها را در میان می‌گذارد: آیا شیوه اقتصاد سیاسی در جهان با روی‌کارآمدن ترامپ تغییر می‌کند؟ آیا قرار است بین آمریکا و چین شاهد جنگ‌های تجاری باشیم؟ یا همه اینها فرضیات است؟ رابطه آمریکا و اتحادیه اروپا، اصلی‌ترین شریک تجاری‌اش، چگونه تغییر خواهد کرد؟ آیا آمریکا قصد دارد قواعد بازی تسلط بر جهان را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم اعمال کند؟ وی سپس می‌گوید: فضای ژئوپلیتیک در جهان با وجود همه این درگیری‌ها، هرج‌ومرج و آشفتگی‌ها به دنبال آن نیست که قاعده بازی از این پس در اختیار یک دولت واحد باشد. تمرکز رسانه‌ها و محافل سیاسی آمریکا بر نوشته‌های گولدریک بیشتر به این دلیل است که او یکی از مهم‌ترین کارشناسان پیوند بین جهان‌گرایی سیاسی و جهان‌گرایی اقتصادی است. او استاد اقتصاد سیاسی در دانشگاه نیویورک و استاد میهمان در دانشگاه کالیفرنیاست. ازاین‌رو او در کتاب اخیرش دقیقاً به همان چیزی می‌پردازد که دل‌مشغولی بسیاری در آمریکاست و آن اینکه تا چه حد آمریکا نیازمند یک سیاست خارجی جدید و متفاوت است؟

منبع:الخلیج

رویداد

اعتراضات گسترده در آلمان به اخراج پناه‌جویان افغان

● چندین انجمن و نهاد مدنی و حقوق‌بشری در آلمان روز شنبه (دیزور) در چند شهر این کشور تظاهراتی علیه اخراج پناه‌جویان افغانستانی برگزار می‌کنند. این تظاهرات از صبح شنبه در شهرهای برلین، هامبورگ، دوسلدورف، هانوفر، روستوک، نورنبرگ، ویسبادن، تری‌یر و ارفورت برگزار شد. سازمان‌دهندگان این اعتراضات خواهان توقف استرداد پناه‌جویان افغان به کشورشان هستند، زیرا به‌گفته کمیسارای عالی امور پناهندگان سازمان ملل، وضعیت امنیتی افغانستان بدتر شده است. در سال گذشته آلمان در چند مورد پناه‌جویان افغان را به کشورشان بازگرداند اما از ماه دسامبر اخراج افغان‌ها ازسوی دولت‌های ایالتی به‌شکل دسته‌جمعی آغاز شد. به‌همین‌دلیل شمار اخراج پناه‌جویان در آلمان بیشتر شده است. با وجود بی‌ثباتی و ناامنی در افغانستان، دولت آلمان قصد دارد ۱۲ هزار پناه‌جوی افغان را اخراج کند.

پایان اعتصاب خونین پلیس برزیل

● پلیس ایالت «اسپیریتو سانتو» برزیل که اعتصاب کرده بود، گفته از روز شنبه (دیزور) و پس از توافق به‌دست‌آمده برای پایان‌دادن به اعتراضات، به کار خود بازمی‌گردد. به گزارش دویچه‌وله، یک هفته درگیری و خشونت ناشی از اعتصاب پلیس برزیل در این ایالت باعث شد بیش از ۱۲۰ نفر در این ایالت کشته شوند. روز جمعه، مقام‌های برزیل تهدید کردند بیش از ۷۰۰ مأمور پلیس را به اتهام شورش مجازات می‌کنند. اما معلوم نیست آیا آن تهدید باعث شده تا این اعتصاب پایان یابد یا خیر. اگر این افراد محکوم شوند، بین هشت تا ۱۰ سال زندان انتظارشان را می‌کشند. از زمان آغاز اعتصاب پلیس، اقدامات خراب‌کارانه، غارت و قتل در این ایالت رشد بسزایی داشت و بیش از ۱۲۰ نفر در جریان چنین درگیری‌هایی کشته شده‌اند که تقریباً شش برابر میانگین روزانه سال گذشته میلادی است.

اعلام رسمی تاریخ همه‌پرسی قانون اساسی ترکیه

● کمیته‌عالی انتخابات ترکیه روز گذشته رسماً اعلام کرد همه‌پرسی اصلاحات قانون اساسی ترکیه ۱۶ آوریل برگزار خواهد شد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، قرار است براساس این اصلاحات جدید در قانون اساسی، نظام سیاسی ریاست‌جمهوری به جای نظام پارلمانی در ترکیه روی کار بیاید و به موجب آن، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور فعلی ترکیه، خواهد توانست تا سال ۲۰۲۹ در قدرت باقی بماند و همچنین یک‌سری اختیارات جدید برای صدور احکام، اعلام وضعیت اضطراری، انتصاب وزیران و مقام‌های ارشد دولت و انحلال پارلمان به دست خواهد آورد. رجب طیب اردوغان گفته است این اصلاحات باعث «به‌وجودآمدن ثبات در زمان پرآشوب فعلی در ترکیه» خواهد شد و جلوی بازگشت این کشور به ائتلاف‌های سیاسی شکننده سابق را خواهد گرفت. با این حال، مخالفان دولت او نگران هستند با نظام ریاست‌جمهوری، ترکیه گرفتار حکومت استبدادی شود.

ادامه از صفحه ۵

رشد با مهاجران

شفافیت نظام حقوقی و تضمین امنیت جانی و مالی مهاجران در سه مرحله بر جلب سرمایه‌های خارجی مؤثر است. نخست در مرحله ورود و خروج سرمایه، دوم در مرحله فعالیت در کشور و سوم در مرحله فصل اختلافات. از آنجا که سرمایه‌گذاری ایرانیان مقیم خارج از کشور به‌نوعی سرمایه‌گذار خارجی محسوب می‌شود، شفافیت درباره فرایند حل‌وفصل اختلافات، یکی از ابزار جلب سرمایه‌گذاری مهاجران و کاهش ریسک آنهاست.

جمع‌بندی: تا پیش از دهه ۱۹۷۰ عموماً بر پیامدهای منفی خروج سرمایه‌های مالی و فکری بر رشد کشور مهاجر فرست تأکید می‌شد. شواهد تجربی نشان داده است که مهاجران ارتباط با کشور زادگاه را حفظ می‌کنند و با ارسال بخشی از درآمد به کاهش فقر در کشور مادری یاری می‌رسانند. به‌علاوه در صورت وجود شرایط مناسب اقتصادی- اجتماعی سرمایه‌های فکری و مالی مهاجران در فرایند توسعه کشور زادگاه نقش مهمی ایفا می‌کند.تجربه بسیاری از کشورهای جهان، از جمله چین و هند، حاکی از آن است که با بازشدن فضا و اعمال سیاست‌های مناسب، مهاجران سهم چشمگیری در سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی واردشده به این کشورها داشته‌اند. ایران نیز برای تسریع آهنگ رشد و توسعه به حجم عظیم سرمایه‌گذاری و تحول در ساختارهای اقتصادی نیازمند است. بهبود فضای کسب‌وکار و تضمین امنیت جانی و مالی مهاجران گامی اساسی برای جلب سرمایه‌های عظیم ایرانیان مقیم دیگر کشورهای جهان است. ایرانیان مهاجر که در عرصه‌های مختلف علمی و کارآفرینی موفقیت‌های شایانی به دست آورده‌اند و تعلق خاطری عمیق به کشور زادگاه خود دارند، می‌توانند به تسریع آهنگ توسعه کشور یاری رسانند. بدیهی است که حضور سرمایه ایرانیان مهاجر در کشور می‌تواند سرمایه‌گذاران خارجی را نیز برای فعالیت در ایران ترغیب کند.